

регіону (на прикладі Карпатського регіону) // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Плай. – 2009. Вип. 7. – С. 3-9.

4. Панісв М. Соціальна політика та її вплив на доходи і рівень життя населення. // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 7. – С. 3-9.

5. Романюк М. Д. Соціальна політика України: сучасна стратегія, регіональні пріоритети // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Плай. – 2011. Вип. 8. – С. 3-9.

6. Стратегія демографічного розвитку на 2006-2015 роки. Проект/ Від. За вип. І. М. Новак – К.: КНЕУ, 2005 – 20 с.

7. Демографічна криза в Україні. Проблеми дослідження, витоки, складові, напрями протидії / НАН України.

УДК 332132:332.122(1477)

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ РЕГІОНІВ: СОЦІАЛЬНИЙ ТА ПРОСТОРОВИЙ АСПЕКТИ

Ткач О. В.

Розглядаються особливості просторового та соціального розвитку економіки регіонів України як складових глобальної економічної системи.

Ключові слова: просторовий розвиток, глобальна економічна система, соціальні аспекти економічного розвитку регіону, великий економічний простір, євро регіон, конкурентоспроможність, циклічність розвитку економіки.

I. Вступ. Особливість впливу глобальної економічної системи на розвиток регіону базується на структурно-функціональних зв'язках великого економічного простору. Різниця між глобальною економічною системою та великим економічним простором полягає у відмінностях викликаних просторовим чинником. Елементи та складові глобальної економічної системи мають чітко визначені територіальні межі, а великий економічний простір формується як потенційне середовище діяльності елементів та складових глобальної економічної системи, яке має змінні рухомі межі.

II. Постановка завдання. Аналіз діяльності регіонів в глобальному економічному просторі виявив різну їх активність і різновекторність в залежності від їх специфіки, обумовленої розміщенням, виробничою діяльністю і суб'єктивними чинниками та особистісними контактами тощо.

III. Результати. Так Донецька область веде торгівлю з понад 100 країнами світу. Основними торговельними партнерами є Росія, Китай, країни ЄС, США та Туреччина. Частка області в загальнодержавному експорті складає понад

Інститут економіки. за ред. В. С. Стещенко. – Київ, 2001. – 560 с.

8. Статистичний щорічник Івано-Франківської області за 2011 рік. / Головне управління статистики в Івано-Франківській області: – Івано-Франківськ, 2012. – 534 с.

The article deals with theoretical aspects of the interaction of economic and social development of the regions of Ukraine, analyzed the ratio of their economies and regional disparities in economic and social situation. The features of industries that are priorities in the social development of the region and, in particular, the state and prospects of development of the tourism industry in the Carpathian Mountains.

20%. Господарські зв'язки Волинської області підтримувалися з 82 країнами світу. Найбільшим торговим партнером Волині є Росія, на яку припадає майже половина сукупного розміру зовнішньоторговельних угод. Понад 20 відсотків зовнішніх торгових трансакцій реалізовано з країнами ЄС, зокрема Польщею, Литвою, Словаччиною, Румунією та Угорщиною. Закарпатські підприємці співпрацювали з партнерами із 73 країн світу. За обсягами залучених інвестицій область займає 11 місце серед інших регіонів України, за обсягами на особу – (113 дол. США) – на 6 місці.

Кількість експортерів Львівської області становила 698 суб'єктів, які експортували продукцію у 85 країн світу. Найбільші обсяги експортованої продукції припадають на Німеччину – понад 14% загального обласного експорту, Росію та Польщу – понад 12% на кожену країну тощо. Міжрегіональні угоди Львівщина має з Тюменською та Оренбурзькою областями Росії, штатами Кордоба (Бразилія) та Парана (Аргентина), Чернівецька область співпрацює з провінцією Саскачевань (Канада) тощо. Однак зазначимо, що такі контакти формуються, переважно, під впливом особистісних контактів та зв'язків з діаспорою і не є економічно обґрунтованими щодо підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Майже всі прикордонні області України є учасниками макрорегіональних утворень – євро регіонів, в межах яких та через які ведеться інтенсивна співпраця у світовому просторі, що сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності. З іншого боку, на регіони України, особ-

ливо західні, поширюється регіональна політика ЄС, що має значний вплив на їх соціально-економічний та екологічний розвиток і конкурентоспроможність. Так, наприклад протягом 2006–2013 років лише Закарпатська область з джерел ЄС за найбільшими транскордонними проектами отримає фінансову допомогу більш ніж на 11 млн. євро. Тобто формування свого регіонального економічного простору сучасний регіон здійснює під впливом чинників від систем різних рівнів, а саме: міжрегіональних, національних, макрорегіональних та глобальної. Проте найбільш наглядно впливи економічних систем різних рівнів можна проілюструвати на прикладі характеру поширення світових кризових процесів.

Україна виявилася більш уразливою щодо негативного зовнішнього впливу завдяки поєднанню великого дефіциту поточного рахунку, великого державного і корпоративного зовнішнього боргу та слабкою банківською системою. У 2007–2008 рр. загальний зовнішній борг подвоївся з 53 млрд. дол. США до 103 млрд. дол. США. Основною складовою зовнішнього боргу був короткостроковий приватний борг (близько 36 млрд. дол. США). В цей же період різко виріс об'єм банківського кредитування за рахунок збільшення пропозиції грошей і закордонних запозичень. Такі високі темпи кредитування призвели до високого рівня непрацюючих активів.

Кризові явища з фінансового сегмента економіки перейшли на реальний сектор: будівельну галузь, виробництво будівельних матеріалів та металургія і весь ланцюг виробничого процесу. Зменшилися обсяги виробництва коксу та продуктів нафтопереробки (на 15%), у металургії (на 10,6%), у хімічній та нафтохімічній (на 6,2%), легкій (на 3,4%), добувній (на 2,4%), харчовій (на 0,9%) промисловості, у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (на 2,5%). Уповільнилися темпи зростання у машинобудуванні (до 8,6%), у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції (до 4,3%), целюлозно-паперовому виробництві (до 7,3%), у деревообробній промисловості (до 9,6%) [1].

Розвиток інфраструктури України в останні два десятиліття був загальмований, модернізація основних виробничих фондів майже не проводилася. Індикатори розвитку інфраструктури України та регіону зменшилися. Галузі інфраструктури прискорюють свою деградацію на фоні збільшення попиту на їх послуги. За 2007–2008 рр. індикатор у секторі телекомунікацій зменшив-

ся з 2,54 до 2,46, у секторі залізниць з 1,79 до 1,77, електроенергетики з 2,58 до 2,57 [1].

Спрацювання основних фондів досягли критичної позначки 50%, в той час, як споживання з кожним роком тільки збільшується. Половина промислового устаткування вичерпала свій ресурс і має вік у 20 та більше років. Сьогодні економіка України позбавлена інвестиційних і реінноваційних можливостей для ефективного оновлення основних фондів. За таких умов необхідною і доцільною є реалізація заходів щодо державної підтримки інвестиційного забезпечення відтворення основного капіталу промислових підприємств, яка має на меті широкую модернізацію реального сектора економіки на інноваційній основі. Реалізації програм оновлення основних фондів заважає також недосконалий механізм амортизації, який фактично гальмує реінноваційні процеси в економіці.

Гнучка амортизаційна політика держави і окремих підприємств є одним з основних факторів відновлення економічного зростання в умовах інвестиційної кризи, спаду виробництва та інфляції. Однак, в теперішній час відсутня цілеспрямована державна амортизаційна політика, не розроблена концепція відновлення, ефективного накопичення і використання фінансових ресурсів. Як наслідок, на рівні суб'єктів господарювання система амортизації розглядається як другорядна у розв'язанні задач відтворювального характеру, оновлення фінансових ресурсів. Така ситуація характерна для багатьох підприємств України.

Водночас можна стверджувати і про певні перспективи: застарілу інфраструктуру і основні виробничі фонди за наявності масової кваліфікованої робочої сили можна замінити на найновіші зразки, а відносно зростання оплати праці потребуватиме вкладання значно менших коштів, ніж у Західній Європі, тоді як не меншою мірою стимулюватиме зростання продуктивності і розширення внутрішнього ринку. Враховуючи ж прогнозовану аналітиками перспективу зменшення вагомості вуглеводневих енергоносіїв у загальному енергетичному балансі та освоєння нових видів енергії, перспективи України можуть виглядати краще. На додачу до цього на основі використання новітніх аграрних технологій країна здатна стати однією з головних житниць світу.

Донедавна в Україні спостерігається різке скорочення державного фінансування науково-технологічної сфери. Як наслідок, науково-технічна сфера перебуває у занепаді. За даними

Інституту економіки та прогнозування, в Україні продукції, яка належить до 5-го технологічного укладу, випускається лише 4 %, тоді як 3-й технологічний уклад складає майже 58 %, а 4-й – 38 %. Частка високотехнологічної продукції в структурі ВВП становить менше 1% [2]. Кількість підприємств промисловості, що впроваджували інновації, не перевищує 8 % від загальної кількості, а наукоємність промислового виробництва України виявилася на порядок нижчою від світового рівня. Старіє і морально, і фізично науково-дослідна база національної науки: сучасному рівню світових стандартів відповідає лише близько 2 % наукового обладнання. Чисельність науковців у галузі технічних наук зменшилася більш як удвічі, а це саме та сфера, де продукуються інновації. Інноваційна інфраструктура в Україні не розвинена, не охоплює всіх ланок інноваційного процесу і не має систем-

ності. Сформовано лише окремі її елементи – зареєстровано і діє 16 технопарків, з яких 8 створено останнім часом, розпочали діяльність кілька регіональних інноваційних центрів та зареєстровано 73 бізнес-інкубатори. Причому бізнес-інкубатори в Україні досі не мають чіткого юридичного статусу, для них непередбачено ніяких пільг, більшість із них досить далекі від завдань «інкубації» бізнесу. Вище наведений аналіз відображає той факт, що циклічність розвитку економіки відбувається як на рівні держави, так і на рівні її регіонів (рис. 1).

З представлених графічних залежностей видно, що цикл розвитку регіонів відрізняється в основному різним значенням ВДВ в окремо взятій проміжок часу.

Відхилення від середньо національного значення ВДВ притаманні промислово розвинутим регіонам, виробництво яких є експортно оріє-

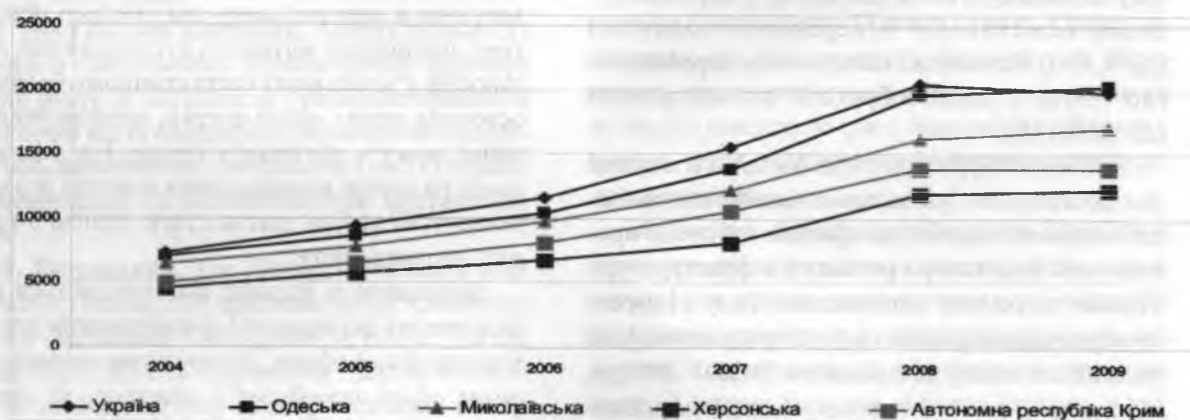
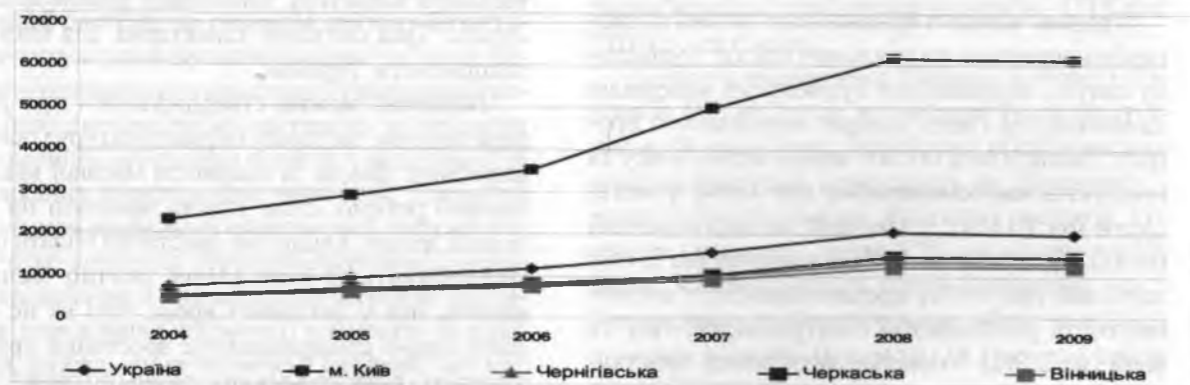
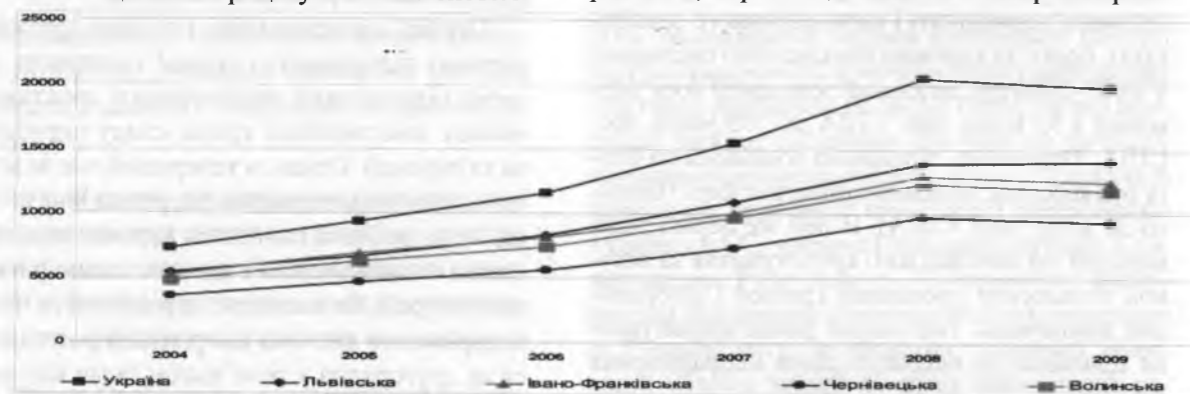

Рис. 1. Характер зміни економічних показників регіонів (ВДВ) в 1-й половині циклу

тованим і прямо залежить від світової кон'юнктури і м. Київ як столиці, де розміщені центральні представництва корпорацій, фірм, транснаціональних компаній та фінансових організацій, результати діяльності яких в регіонах України знаходять своє статистичне відображення у звітності м. Київ. Економіка України розвивається за трициклічною схемою. Кожен цикл впливає як на мезорівень, так і на державу в загальному. Вплив малих циклів відбувається через фінансовий сектор економіки; вплив середніх – через зношуваність основних засобів – машин, устаткування; великі цикли впливають шляхом вичерпання корисності існуючих технологічних розробок, необхідністю впровадження інновацій та оновлення об'єктів інфраструктури.

До ряду основних причин, що не дозволяють реалізувати існуючий в Україні потенціал, відноситься застаріла структура економіки. На сучасному етапі перед Україною існує реальна загроза залишатися серед економічно відсталих країн, вплив яких на розвиток світової економіки є незначним. Вже в середньостроковій перспективі Україна може зіткнутися як з суттєвими

1,54 до 2,46, електроенергії, граціювання с... і позначки 5... ним роком т... і слового уст... має вік у 20... а України по... аційних мож... ієння основн... ною і доціль... авної підтри... і відтворення... підприємств (ВДВ) в 1-й половині циклу

зацію реаль... до ефективності виробничих... ній основі. Е... ергетичними обмеженнями... зних фондів... го економічного зростання. Тому о... овою постає головне питання... оваційні про... а згладжування негативних... гучка аморти... ості економіки.

З огляду на... іональному рівні узагальню... який характеризує рівень роз... відродженн... на приклад Івано-Франківсь... ах інвестиції... овий регіональний продукт... інфляції. Од... частіше як сума валової дода... кої о... розроблена... идів економічної діяльності в... прямована де... включаючи чисті податки на... розроблена... включаючи чисті податки на... осно... есурсів. Як н... включаючи чисті податки на... проду... овання сис... ьнюючим показником розвит... ку ек... другорядна... ну була валова додана вартість... (ВДВ) ого характе... ана вартість в основних цінах... розра... Така ситу... різниця між випуском та про... міжн... іємств Укра... ням кожного виду економіч... ної д... одночас мож... еншена на величину оплати... посл... дективи: заст... х посередників. Вона містить... у соб... бничі фонди... оходи, що створюються учас... нікам... ії робочої с... гва. Циклічний розвиток ВДВ... ці зразки, а ві... на рисунку 2. та ВР... ебуватиме... ів, ніж у Зах... мірою стим... ості і розшир... очі ж прогн... зменшення... сіїв у загальн... ення нових в... і можуть ви... о на основі в... ологій країна... житниць світ... онедавна в... тренд

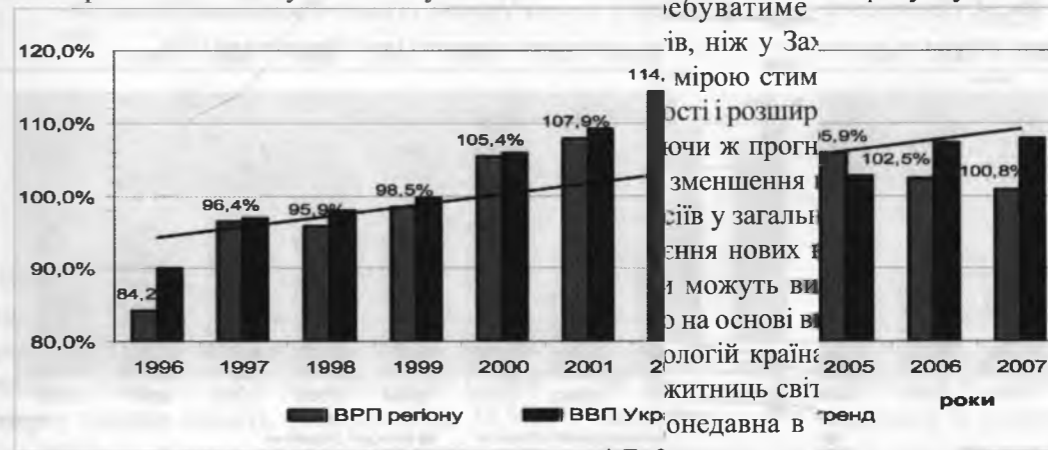

Рис. 2. Динаміка валового регіонального продукту внутрішнього продукту України (у порівняльних цінах) та валового продукту України (у порівняльних цінах) за період 1996-2007 рр.

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

Значний приріст зовнішньоторговельного обороту Івано-Франківської області відбувся у 2000–2001 рр. та 2003р (136,6 %, 174,0 % та 158,2 % відповідно), по Україні –174,0 % у 2001р, 112,3 % у 2002р. та 131,9 % у 2003р. Найнижчий показник приросту спостерігається в 1999 р. – 62,8 %, в той час як по Україні – 85,8 % (див. рис. 3).

Поточна соціально-економічна ситуація призвела до змін у тенденціях розвитку зовнішньої торгівлі області у 2008 році. Позитивні тенденції

минулих років зберегти не вдалося. Обсяги експорту товарів області у 2008 році зменшились на 28,2 % та склали 721,7 млн дол США (порівняно за 2007р. зросли на 13,5 % та склали 831,7 млн дол США), а імпорту зросли на 0,1% і становили 790,0 млн дол США (див. рис. 4 і рис. 5). Темп зменшення обсягу експорту товарів у січні – листопаді 2008 року склав 75,7 %, у січні-грудні – 76,7 %. Найвищий приріст експорту спостерігався у 2003 р. (173,3 %), що є більше ніж по Україні на 128,4 %.

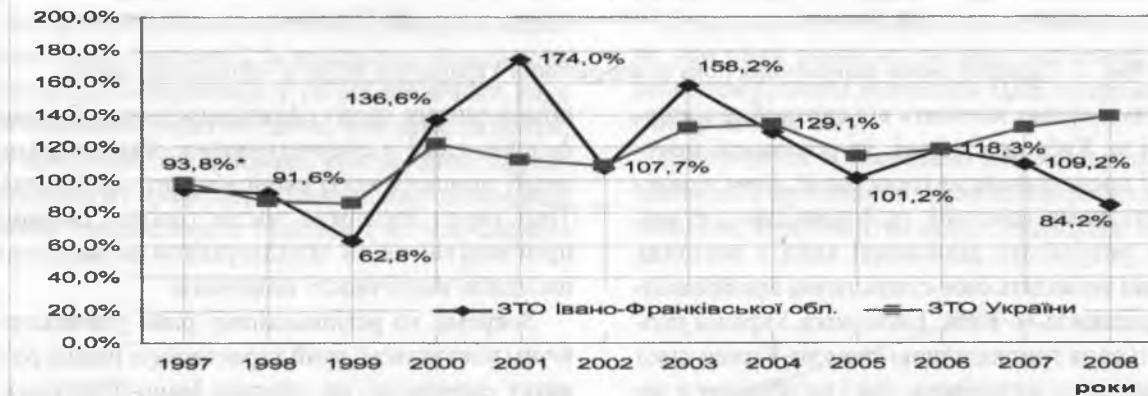

Рис. 3. Порівняльна динаміка зовнішньоторговельного обороту товарів України та Івано-Франківської області

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

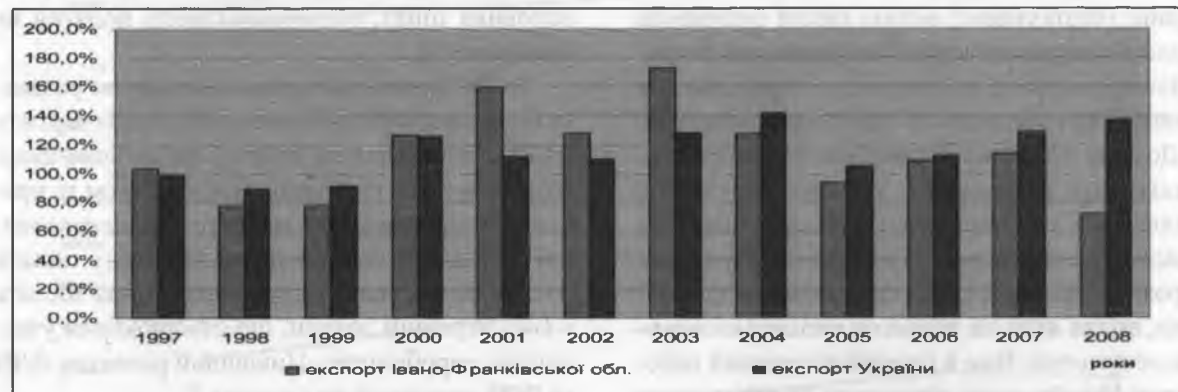

Рис. 4. Порівняльна динаміка експорту товарів України та Івано-Франківської області

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

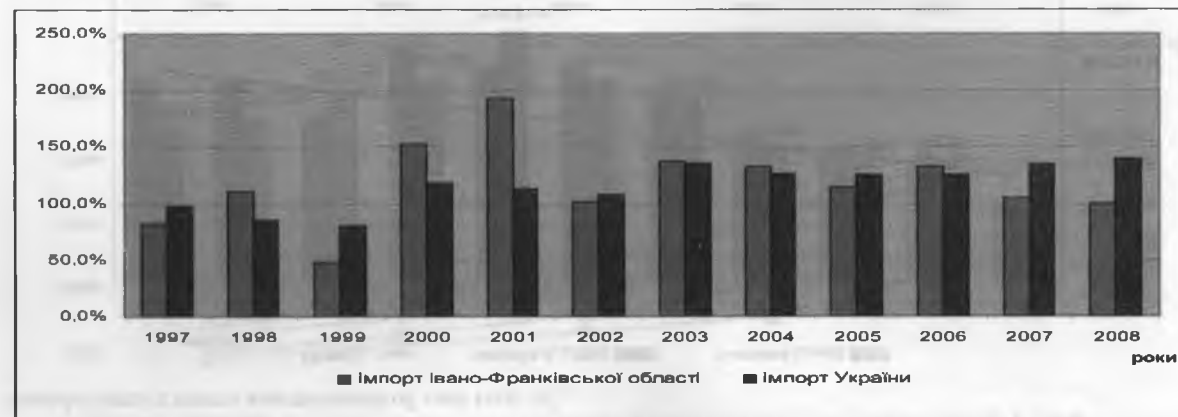

Рис. 5. Порівняльна динаміка імпорту товарів України та Івано-Франківської області

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

У 2008р. змінилося співвідношення показників експорту й імпорту товарів області на користь імпорту, Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,91 (зменшився з 1,27 у 2007 році), хоча до 2007 року було стабільне переважання експорту. Значний розрив на користь експорту спостерігався у 2004р. на 362,2 млн дол США та у 2007р. на 216,5 млн дол США (див. рис. 6).

ни (9,2%, зменшення на 55,3%), Румунії (7,9%, зменшення на 47,2%). Разом з тим, було нарощено обсяги експорту товарів області на 32,8% до Італії, що має найбільшу питому вагу у загальному обсязі експорту товарів – 16,5%.

Підсумовуючи вище наведений аналіз статистичних показників є можливість стверджувати про відповідність теоретичних тверджень щодо існування циклічності показників на мезорівні

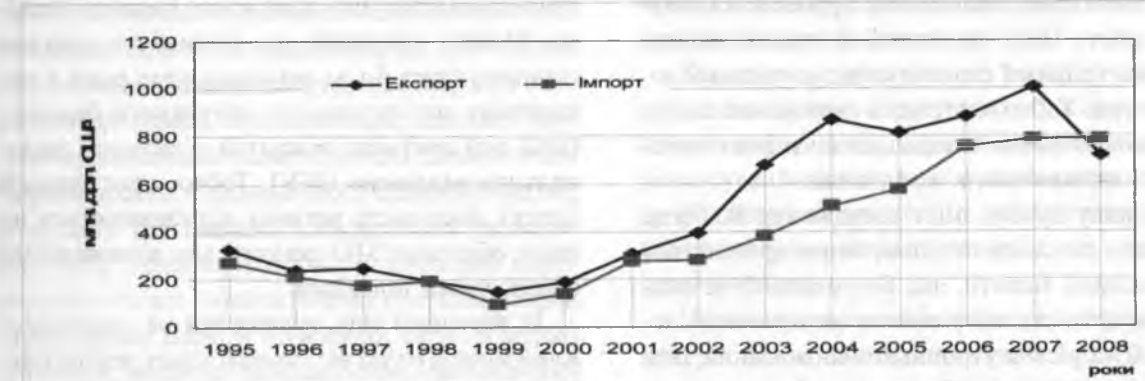

Рис. 6. Порівняльна динаміка експорту і імпорту товарів Івано-Франківської області

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

Сальдо в балансі зовнішньої торгівлі товарами області змінилося на від'ємне і склало 68,3 млн. дол. США. Від'ємне сальдо спостерігалося і в кризовий 1998 р., проте на 68,2 відповідного пункту було меншим за 2008 рік (див. рис. 7).

по відношенню до протікання реальних економічних процесів в межах просторово-економічних утворень та характер впливу циклічних економічних процесів на зовнішню діяльність суб'єктів господарювання просторово-економічної систе-

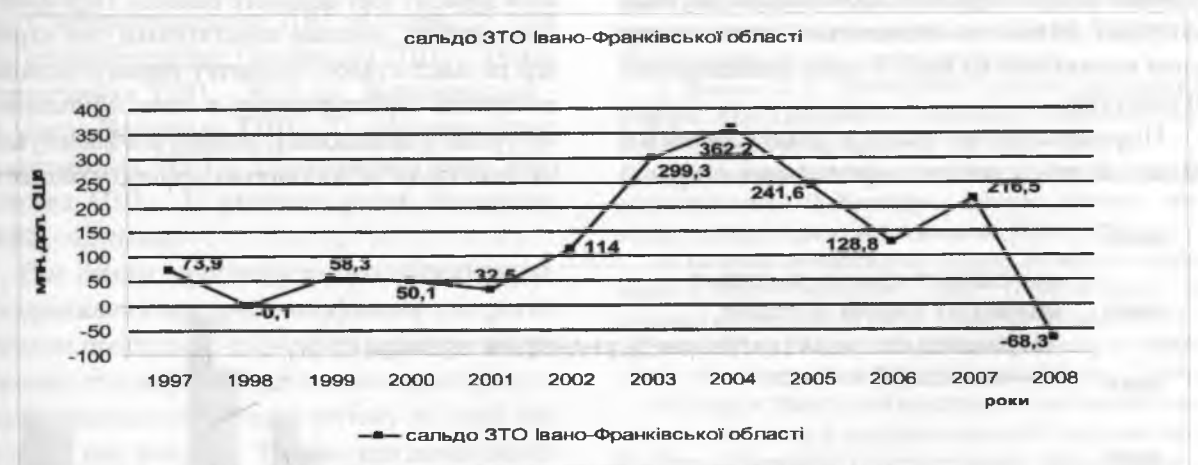

Рис. 7. Сальдо зовнішньоторговельного обороту товарів Івано-Франківської області

* Розроблено автором на підставі даних Головного управління економіки Івано-Франківської ОДА.

Варто зауважити, що відбулося різке зменшення обсягів експорту товарів області до країн Європи – провідних зовнішньоторговельних партнерів області (68,8% від загального обсягу експорту товарів області, зменшення на 33,5% проти 2007 року), в т. ч. до країн Європейського Союзу (68,0%, зменшення на 33,9%), зокрема, Польщі (12,0%, зменшення на 39,9%), Угорщи-

ми, а також про те, що в умовах поширення глобалізаційних тенденцій стан торгового балансу регіональних просторово-економічних систем не може використовуватися як основний індикатор загальних тенденцій їх розвитку, а найбільш чітку і коректну картину дає фінансовий рахунок платіжного балансу.

На підтвердження цього академік В. Геєц

стверджує, що в умовах зростання економіки, стабілізації цін та помірної девальвації, дефіцит торговельного балансу не є і не буде обмежуючим фактором економічного зростання [4]. З одного боку, таке твердження суперечить змісту ефекту Хаутаккера-Мейджи, яке передбачає постійну девальвацію грошової одиниці з метою підтримання рівноваги експорту-імпорту. Але така постійна підтримка експорту за рахунок мотивації інфляційних процесів, гальмування росту ВВП приводить до прямої залежності внутрішньої економіки від зовнішньої кон'юнктури. Тобто внутрішня економічна система стає вразливою та підвладною змінам зовнішнього економічного середовища.

На нашу думку, зміст твердження В. Геєца полягав в динаміці поціновування внутрішньої національної валюти, яка безумовно буде супроводжувати сталий розвиток економічної системи. Хоча ріст внутрішнього споживання, ріст економіки і сприяє збільшенню імпорту, але, з іншого боку, в середині економічної системи формується потужний фінансовий паритет, що може конкурувати на зовнішніх світових товарних і фінансових ринках. Тоді характер регулювання платіжного балансу перейде зі статей балансу товарів та послуг до статей фінансового рахунку. Іншими словами, економічна система з невисокою конкурентоспроможністю перейде до рівня фінансово-економічної системи, що сама впливатиме на зміст і зміни зовнішньої кон'юнктури.

Підтвердженням цього є аналіз динаміки зміни обсягів зовнішньоторговельних операцій

(ЗТО) і показників платіжного балансу України, представлений на рисунку 8. Відображення фінансових операцій (рис.8) вказує на те, що зовнішньоторговельний оборот України фінансувався не власним вітчизняним капіталом, а капіталом з інших територій (наприклад, офшорних). Особливо це стосується періодів 1998-2004 і 2009-2010 років, протягом яких динаміка зміни обсягів ЗТО неадекватна змінам фінансового рахунку платіжного балансу України. Можна очікувати, що аналогічна картина спостерігалася б і на регіональному рівні в показниках регіонального платіжного балансу (нині цей документ відсутній у звітності регіональних відділень НБУ). Тобто, просторовий аспект діяльності регіону відображається не лише обсягами ЗТО регіону, але відповідними фінансовими потоками.

Із вказаного слід зупинитися на запропонованій моделі Нуреева – моделі «двох дефіцитів». В цій моделі він поєднує зв'язок між балансами заощаджень-інвестицій та зовнішньої торгівлі – з часом збільшення внутрішніх заощаджень як наслідок економічного зростання самостійно вирівнює платіжний баланс. Тобто, Нуреев підтверджує зміст того, що економічне зростання в ракурсі сталого розвитку є чинником збалансованості платіжного балансу, хоча і може викликати дефіцит торговельного балансу. Підсумовуючи сказане, можемо констатувати, що характер та зміст сталого розвитку вирішує основні постулати структуралізму, а саме: збільшення внутрішніх заощаджень, відмову від фінансування інвестицій за допомогою дефіциту бюджету

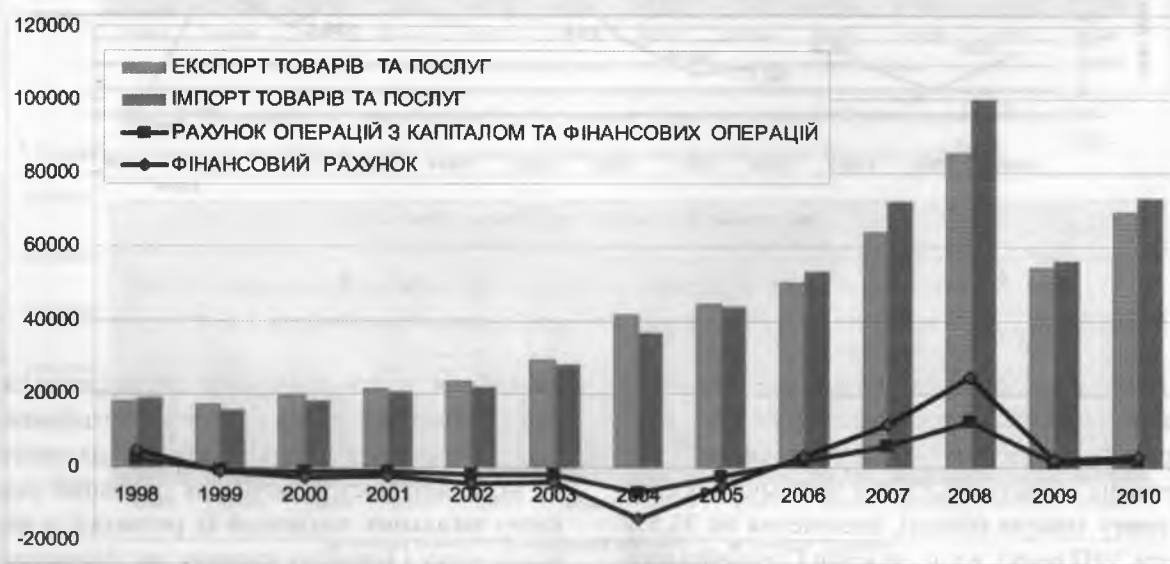

Рис. 8. Динаміка зміни обсягів ЗТО і показників платіжного балансу України

* Розроблено автором за матеріалами НБУ.

і зацікавленість імпортерів у безпосередньому виробництві товарів і послуг в середині країни, тобто відмову останніх від безпосереднього імпорту та заміну його на внутрішнє виробництво [4, с. 9-33].

Разом з тим, простежується певна особливість регіону з точки зору впливу на нього «центрів домінування». Це не тільки простежується у структурі ЗТО регіонів, але і в особливостях діяльності регіональних Торгово-промислових палат. Слід відмітити, що ТПП України є членом Міжнародної торгової палати і Всесвітньої федерації торгових палат, Асоціації Торгово-промислових палат Європи, Ділової ради Чорноморського економічного співробітництва, Асоціації Центральної Європейської Ініціативи. ТПП України підтримує договірні партнерські зв'язки з аналогічними і регіональними структурами маже в 80 країнах світу. З метою сприяння розвитку міжнародних економічних зв'язків ТПП України створює зі своїми іноземними партнерами дорадчі органи – ділові ради.

Регіональні ТПП є окремими юридичними особами і активно проводять міжнародну діяльність. Так, Донецька ТПП уклала 36 угод про співпрацю з іншими торговими палатами та іноземними установами; Дніпропетровська ТПП співпрацює з 32 іноземними Торговими палатами; Сімферопольською ТПП укладено 25 угод про співробітництво; Полтавська ТПП – 12 угод; Чернігівська ТПП – 30 угод; Житомирська – 23 угоди; Волинська ТПП – 11 укладених угод; Закарпатська ТПП – 33 укладені угоди; Херсонська ТПП – 71 укладена угода; Запорізька ТПП – 42 угоди.

Тим самим, простежується особливість розосередження центрів домінування для регіональних просторово-економічних систем за історичним, географічно-політичним характером та особливостями реагування регіону на зміну зовнішньої кон'юнктури. Такі центри домінування визначаються як макрорегіональні чи регіональні центри домінування. Наприклад, для східних областей України таким регіональним центром домінування є Росія, для західних об-

ластей: Львівської і Волинської – Польща, південних областей: Одеської, Херсонської, Автономної Республіки Крим – Туреччина, Греція, Ізраїль.

IV. Висновки. В умовах поширення глобалізаційних тенденцій стан торгового балансу регіональних просторово-економічних систем не може використовуватися як основний індикатор загальних тенденцій їх розвитку, а найбільш чітку і коректну картину дає фінансовий рахунок платіжного балансу.

Характер та зміст сталого розвитку вирішує основні постулати структуралізму, а саме: збільшення внутрішніх заощаджень, відмову від фінансування інвестицій за допомогою дефіциту бюджету і зацікавленість імпортерів у безпосередньому виробництві товарів і послуг в середині країни.

Простежується особливість розосередження центрів домінування для регіональних просторово-економічних систем за історичним, географічно-політичним характером та особливостями реагування регіону на зміну зовнішньої кон'юнктури. Такі центри домінування визначаються як макрорегіональні чи регіональні центри домінування.

1. Державний комітет статистики України / Статистична інформація 1998-2009 рр. / Макроекономічні показники. Національні розрахунки. Ціни і тарифи. Промисловість. Зовнішньоекономічна діяльність. Фінанси // [Електронний ресурс] : www.ukrstat.gov.ua.

2. Власюк О. С. Інноваційна стратегія українських реформ: стан та пріоритети / Олександр Степанович Власюк // Стратегічні пріоритети. – № 1(2). – 2007 р.

3. Вольтера В. Математическая теория борьбы за существование. / В. Вольтера. – Москва, Ижевск : Институт компьютерных исследований, 2004. – 288 с.

4. Валовий регіональний продукт та валова додана вартість Івано-Франківської області (2001-2006рр.) / За редакцією Колібрівського Михайла Михайловича / Державний комітет статистики України / Головне управління статистики в Івано-Франківській області. – 2006р.

5. Геєць В. Економічні передумови стабільного соціального розвитку в середньостроковій перспективі / В. Геєць // Економіка і прогнозування. – 2002. – № 2. – С. 9-33.

The oriental development of ukrainian regions economy as a global economy part has been investigated.